

Rok 2022

MEZINÁRODNÍ ROK SKLA

MEZINÁRODNÍ ROK RYBOLOVU A AKVAKULTURY

VÝZNAMNÉ DNY

LEDEN

1. 1. Světový den míru (World Day of Peace) – vyhlášen roku 1968 z iniciativy papeže Pavla VI.
1. 1. Státní svátek ČR – Den obnovy samostatného českého státu (vznik samostatné České republiky v roce 1993)
16. 1. Významný den ČR – Den památky Jana Palacha, výročí jeho úmrtí v roce 1969
27. 1. Mezinárodní den památky obětí holocaustu (International Day of Commemoration in Memory of the Victims of the Holocaust) – vyhlásila OSN roku 2005 k 60. výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi v roce 1945
28. 1. Den ochrany osobních údajů (Data Privacy Day) – vyhlásila Rada Evropy roku 2007

ÚNOR

2. 2. Světový den mokřadů (World Wetlands Day) – vyhlásil sekretariát Ramsarské úmluvy roku 1971
4. 2. Světový den boje proti rakovině (World Cancer Day) – vyhlásila Mezinárodní unie boje proti rakovině roku 2000
11. 2. Světový den nemocných (World Day of the Sick) – vyhlášen roku 1993 z podnětu papeže Jana Pavla II.
21. 2. Mezinárodní den mateřského jazyka (International Mother Language Day) – vyhlásilo UNESCO roku 1999
22. 2. Evropský den obětí zločinu (European Day for Victims of Crime) – vyhlášen pro stále rostoucí počet postižených násilím na připomenutí dne, kdy v roce 1990 podepsal britský ministr vnitra Chartu práv obětí
22. 2. Den sesterství (Thinking Day) – celosvětový svátek skautů, vyhlásila Skautská organizace od roku 1927, výročí narození zakladatelů skautingu manželů Baden-Powellových (v letech 1857 a 1889)

BŘEZEN

2. 3. Mezinárodní den boje spisovatelů za mír – vyhlásilo sdružení PEN klub v roce 1984
7. 3. Památný den ČR – výročí narození Tomáše Garrigua Masaryka v roce 1850
8. 3. Mezinárodní den žen (International Women's Day) – výročí demonstrace newyorských švadlen v roce 1909, slaví se od roku 1911
12. 3. Významný den ČR – Den přístupu ČR k Severoatlantické smlouvě (NATO) v roce 1999
15. 3. Světový den spotřebitelských práv (World Consumer Rights Day) – v roce 1983 jej vyhlásila Celosvětová spotřebitelská organizace

- 21. 3. Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace (International Day for the Elimination of Racial Discrimination) – výročí masakru v Sharpeville v JAR roku 1960, vyhlásila OSN od roku 1966
- 21. 3. Světový den poezie (World Poetry Day) – vyhlásilo UNESCO od roku 1999
- 21. 3. Světový den Downova syndromu (World Down Syndrome Day) – den byl vybrán jako symbol podstaty onemocnění (tj. vadný 21. chromozom), neoficiálně se připomíná od roku 2006, OSN přijat v roce 2011
- 21. 3. Mezinárodní den lesů (International Day of Forests) – vyhlásila Konfederace evropského zemědělství (CEA) roku 1971
- 22. 3. Světový den vody (World Water Day) – vyhlásila OSN od roku 1993
- 23. 3. Světový den meteorologie (World Meteorological Day) – výročí založení Světové meteorologické organizace (WMO) v roce 1950, slaví se od roku 1961
- 24. 3. Světový den boje proti tuberkulóze (World Tuberculosis Day) – vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) v roce 1982
- 27. 3. Světový den divadla (World Theatre Day) – výročí otevření pařížského Divadla národů roku 1957, slaví se od roku 1962 z rozhodnutí 9. kongresu Mezinárodního divadelního ústavu
- 28. 3. Významný den ČR – Den učitelů – výročí narození Jana Amose Komenského v roce 1592

DUBEN

- 1. 4. Mezinárodní den ptactva (International Bird Day) – výročí podepsání Konvence o ochraně užitečného ptactva, slaví se od roku 1906
- 2. 4. Mezinárodní den dětské knihy (International Children's Book Day) – výročí narození Hanse Christiana Andersena v roce 1805, vyhlášen Mezinárodním výborem pro dětskou knihu (IBBY) roku 1967
- 7. 4. Světový den zdraví (World Health Day) – výročí založení Světové zdravotnické organizace roku 1948, slaví se od roku 1950
- 7. 4. Významný den ČR – Den vzdělanosti – výročí vydání zakládací listiny Univerzity Karlovy v roce 1348
- 8. 4. Mezinárodní den Romů (International Romani Day) – vyhlášen na 1. romském kongresu v roce 1971, v ČR se slaví od roku 2001
- 12. 4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky (International Day of Human Space Flight) – výročí prvního letu člověka do vesmíru v roce 1961, slaví se od roku 1969 z iniciativy Mezinárodní letecké federace
- 18. 4. Mezinárodní den památek a sídel (International Day for Monuments and Sites) – slaví se od roku 1984 z iniciativy UNESCO
- 22. 4. Den Země (Earth Day) – slaví se od roku 1970, kdy ho američtí studenti uspořádali poprvé ve snaze o prosazení nových ekologických zákonů a zvýšení státního rozpočtu na ochranu životního prostředí
- 23. 4. Světový den knihy a autorského práva (World Book and Copyright Day) – vyhlášen UNESCO v roce 1995 jako symbolické datum světové literatury, na něž připadají životní výročí W. Shakespeara, M. Cervantese, H. Laxnesse, V. Nabokova a dalších významných spisovatelů

- 24. 4. Světový den laboratorních zvířat (World Day for Laboratory Animals) – vyhlásila britská Národní společnost proti vivisekci (NAVS) v roce 1979
- 26. 4. Světový den duševního vlastnictví (World Intellectual Property Day) – v tento den v roce 1970 vstoupila v platnost Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví WIPO
- 27. 4. Světový den grafiky (World Graphics Day) – připomíná se od roku 1963, v ČR od roku 1966, výročí založení Mezinárodní rady organizací grafického designu
- 28. 4. Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (World Day of Safety and Health at Work) – vyhlásila Mezinárodní organizace práce (ILO)
- 29. 4. Mezinárodní den tance (International Dance Day) – výročí narození francouzského choreografa a novátora tance Jeana Georgese Noverra v roce 1727, vyhlášen Mezinárodním divadelním ústavem roku 1982

KVĚTEN

- 1. 5. Svátek práce – výročí boje amerického proletariátu v roce 1886, slaví se od roku 1890 z rozhodnutí kongresu 2. internacionály
- 3. 5. Den Slunce (International Sun Day) – vyhlášen z iniciativy sdružení v USA (NASA, UNEP) od roku 1971
- 3. 5. Světový den svobody tisku (World Press Freedom Day) – poprvé byl uspořádán roku 1991 z iniciativy sdružení Reportéři bez hranic
- 5. 5. Významný den ČR – výročí Květnového povstání pražského lidu v roce 1945
- 8. 5. Státní svátek ČR – Den vítězství, výročí kapitulace Německa v roce 1945
- 8. 5. Světový den Červeného kříže (World Red Cross and Red Crescent Day) – výročí narození Henriho Dunanta – zakladatele Červeného kříže, slaví se od roku 1955 z rozhodnutí Mezinárodní konference Červeného kříže
- 8. 5. Den matek (druhá květnová neděle) – slaví se od r. 1914, kdy ho na návrh prezidenta Woodrowa Wilsona schválil kongres USA
- 9. 5. Den Evropy (Europe Day) – upomínka na historický den r. 1950, kdy tehdejší francouzský ministr zahraničních věcí Robert Schuman poprvé veřejně přednesl svůj návrh na založení Evropského společenství uhlí a oceli – označován též jako Schumanův den
- 15. 5. Významný den ČR – Mezinárodní den rodiny (International Day of Families) – slaví se z rozhodnutí OSN od roku 1993
- 17. 5. Světový den telekomunikací a informační společnosti (World Telecommunication and Information Society Day) – výročí založení Mezinárodní telekomunikační unie v roce 1865, slaví se od roku 1969 (OSN)
- 18. 5. Mezinárodní den muzeí (International Museum Day) – slaví se od roku 1978 z podnětu Mezinárodní muzejní rady
- 21. 5. Světový den kulturního rozvoje (World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development) – vyhlášen UNESCO od roku 2001
- 22. 5. Mezinárodní den biologické rozmanitosti (International Day for Biological Diversity) – slaví se od roku 2001

- 24. 5. Evropský den parků (European Day of Parks) – slaví se od roku 1999 z podnětu Federace evropských parků (EUROPARC Federation)
- 25. 5. Mezinárodní den pohřešovaných dětí (International Missing Children's Day) – připomíná se v USA z podnětu prezidenta Ronalda Reagana od roku 1983, v Evropě od roku 1986
- 25. 5. Den Afriky – výročí založení Organizace africké jednoty roku 1963
- 25. 5. Mezinárodní den počítačů (International Day of Computers) – připomíná zveřejnění klíčového článku anglického matematika Alana Mathisona Turinga o umělé inteligenci (1950)
- 31. 5. Světový den bez tabáku (World No Tobacco Day) – vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) od roku 1987

ČERVEN

- 1. 6. Mezinárodní den dětí (International Children's Day) – slaví se od roku 1950 z rozhodnutí mezinárodních federací žen, mládeže, učitelů a OSN
- 4. 6. Mezinárodní den nevinných dětských obětí agrese (International Day of Innocent Children Victims of Aggression) – od roku 1982 (OSN)
- 5. 6. Světový den životního prostředí (World Environment Day) – slaví se od roku 1972 z rozhodnutí konference OSN o problémech životního prostředí
- 8. 6. Světový den oceánů (World Oceans Day) – vyhlášen na Konferenci OSN o životním prostředí v Rio de Janeiru v roce 1992
- 9. 6. Mezinárodní den archivů (International Archives Day) – vyhlášen Mezinárodní archivní radou v roce 2007
- 10. 6. Významný den ČR – Den památky obětí vyhlazení obce Lidice v roce 1942
- 12. 6. Světový den boje proti dětské práci (World Day against Child Labour) – vyhlásila OSN a Mezinárodní organizace práce (ILO)
- 14. 6. Světový den dárců krve (World Blood Donor Day) – vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací (WHO) a dalšími zdravotnickými federacemi
- 17. 6. Světový den boje proti rozšiřování pouští a sucha (World Day to Combat Desertification and Drought) – slaví se od roku 1995 na podnět OSN
- 19. 6. Den otců (Father's Day – třetí neděle v červnu) – založen Američankou S. S. Doddovou v roce 1910 jako pocta jejímu otci, který sám vychoval pět dětí, oficiálně se slaví v USA od roku 1966 díky podpoře prezidenta Lyndona Johnsona
- 20. 6. Světový den uprchlíků (World Refugee Day) – vyhlášen v roce 2001 k 50. výročí Úmluvy o statutu uprchlíků (OSN)
- 21. 6. Evropský den hudby (European Music Day) – slaví se z podnětu francouzského ministra kultury a informací Jacka Langa od roku 1985, v ČR od roku 1990
- 26. 6. Mezinárodní den proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi (International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking) – od roku 1988 (OSN)
- 26. 6. Mezinárodní den na podporu obětí mučení (International Day in Support of Victims of Torture) – vyhlášen OSN k 10. výročí začátku platnosti Úmluvy proti mučení z roku 1987
- 27. 6. Významný den ČR – Den památky obětí komunistického režimu (výročí popravy Milady Horákové v roce 1950)

30. 6. Den ozbrojených sil – slaví se od roku 2002 na paměť vojenské přehlídky československého zahraničního odboje v Darney roku 1918

ČERVENEC

2. 7. Mezinárodní den družstev (International Day of Cooperatives – první sobota v červenci) – od roku 1995 (OSN)
2. 7. Světový den UFO (World UFO Day) – k výročí údajné havárie UFO v Roswellu v roce 1947 navrhly v roce 2001 ufologické organizace
5. 7. Státní svátek ČR – Den věrozvěstů Cyrila a Metoděje, připomínka jejich příchodu na Moravu roku 863
6. 7. Státní svátek ČR – Den upálení mistra Jana Husa roku 1415
11. 7. Světový den populace (World Population Day) – vyhlášen OSN v roce 1989, tento den podle odhadu dosáhl počet obyvatel Země 5 miliard

SRPEN

6. 8. Světový den boje za zákaz jaderných zbraní (Hiroshima Day) – výročí svržení první jaderné bomby na Hirošimu v roce 1945
9. 8. Mezinárodní den původního obyvatelstva (International Day of the World's Indigenous People) – od roku 1994 (OSN)
9. 8. Den Nagasaki (Nagasaki Day) – výročí svržení jaderné bomby v roce 1945
12. 8. Mezinárodní den mládeže (World Youth Day) – od roku 2000 (OSN)
21. 8. Významný den ČR – Den památky obětí invaze a následné okupace vojsky Varšavské smlouvy, připomínka událostí z roku 1968, slaví se od roku 2020
23. 8. Mezinárodní den památky obětí obchodu s otroky (International Day for Remembrance of the Slave Trade and Abolition) – vyhlášen k výročí vypuknutí povstání otroků v Santu Domingu v roce 1791 (UNESCO od roku 1997)

ZÁŘÍ

8. 9. Mezinárodní den gramotnosti (International Literacy Day) – slaví se od roku 1966 (UNESCO)
16. 9. Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy (International Day for the Preservation of the Ozone Layer) – od roku 1987 (OSN)
- 17.–18. 9. Dny evropského dědictví – v ČR se slaví od roku 1991 z podnětu Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, součástí jsou Dny otevřených dveří památek
21. 9. Mezinárodní den míru (International Day of Peace) – vyhlásila roku 1981 OSN, v roce 2001 definitivně odhlasováno jako pevné datum
22. 9. Den bez aut (World Car-Free Day) – zásadní den oslav se konal ve Francii roku 1998, postupně se z něj stala evropská a mezinárodní iniciativa Evropské komise, v ČR se poprvé slavil 15. 11. 1991
25. 9. Mezinárodní den neslyšících (International Day of the Deaf – poslední neděle v září) – slaví se od roku 1958

- 25. 9. Světový den srdce (World Heart Day – poslední neděle v září) – od roku 2000 z podnětu Světové federace srdce (WHF) a Světové zdravotnické organizace (WHO)
- 27. 9. Světový den cestovního ruchu (World Tourism Day) – vyhlášen roku 1979 Světovou organizací cestovního ruchu
- 28. 9. Státní svátek ČR – Den české státnosti, výročí zavraždění sv. Václava v roce 929
- 30. 9. Mezinárodní den překladatelů (International Translation Day) – slaví se na svatého Jeronýma, patrona překladatelů

ŘÍJEN

- 1. 10. Mezinárodní den hudby (International Day of the Music) – slaví se z rozhodnutí Mezinárodní hudební rady od roku 1974
- 1. 10. Mezinárodní den seniorů (International Day of Older Persons) – slaví se od roku 1998 (OSN)
- 2. 10. Světový den hospodářských zvířat (World Farm Animals Day) – slaví se od roku 1983
- 3. 10. Světový den lidských sídel (World Habitat Day – první pondělí v říjnu) – od roku 1985 (OSN)
- 4. 10. Světový den zvířat (World Animal Day) – vyhlásilo shromáždění ekologů ve Florencii v den svátku sv. Františka z Assisi, patrona zvířat
- 5. 10. Světový den učitelů (World Teachers' Day) – vyhlášen roku 1994 (UNESCO)
- 8. 10. Významný den ČR – Památný den sokolstva, připomínka událostí roku 1941, kdy zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich rozpustil Českou obec sokolskou a její majetek byl úředně zabaven
- 9. 10. Světový den pošty (World Post Day) – výročí založení Světové poštovní unie v roce 1874, vyhlášen 1969 (OSN)
- 10. 10. Světový den duševního zdraví (World Mental Health Day) – od roku 1992 z podnětu Světové federace pro duševní zdraví (WFMH)
- 13. 10. Mezinárodní den za omezení přírodních katastrof (International Day for Disaster Reduction) – vyhlásila OSN v roce 1989
- 15. 10. Světový den žen žijících na venkově (International Day of Rural Women) – o jeho vyhlášení rozhodla OSN v roce 1995
- 16. 10. Světový den výživy (World Food Day) – výročí založení organizace pro výživu a zemědělství v roce 1945 – slaví se od roku 1981 (OSN)
- 17. 10. Mezinárodní den za odstranění chudoby (International Day for the Eradication of Poverty) – od roku 1992 (OSN)
- 20. 10. Den stromů (National Tree Day) – OSN od roku 1951, v ČR obnovena tradice v roce 2000
- 24. 10. Den Spojených národů (United Nations Day) – v roce 1947 vyhlášen jako výročí Charty OSN, od roku 1971 oslavován jako mezinárodní svátek
- 24. 10. Světový den pro rozvoj informací (World Development Information Day) – slaví se z rozhodnutí OSN od roku 1972
- 28. 10. Státní svátek ČR – Den vzniku samostatného československého státu v roce 1918
- 31. 10. Světový den spoření (World Saving Day) – vyhlášen od roku 1924 na Kongresu spořitelů v Miláně

LISTOPAD

10. 11. Světový den vědy pro mír a rozvoj (World Science Day for Peace and Development) – vyhlásilo UNESCO roku 2001
11. 11. Významný den ČR – Mezinárodní den válečných veteránů (Veterans Day) – výročí podpisu příměří, kterým v roce 1918 skončila 1. světová válka
13. 11. Mezinárodní den nevidomých (International Day of the Blind People) – výročí narození Valentina Haüyeho, francouzského zakladatele systematické výchovy nevidomých v roce 1745, slaví se od roku 1946
15. 11. Den vězňených spisovatelů (Day of the Imprisoned Writer) – vyhlášen Mezinárodním centrem PEN klubu roku 1993
16. 11. Mezinárodní den tolerance (International Day for Tolerance) – od roku 1995 (UNESCO) a 1996 (OSN)
17. 11. Státní svátek ČR – Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva, výročí perzekuce českého studentstva v roce 1939 a zahájení sametové revoluce v roce 1989
20. 11. Den industrializace Afriky (Africa Industrialization Day) – od roku 1993 (OSN)
21. 11. Světový den televize (World Television Day) – od roku 1997 (OSN), v tento den se konalo v roce 1996 První televizní fórum OSN v New Yorku
25. 11. Mezinárodní den boje proti konzumnímu způsobu života, Den nenakupování (Buy Nothing Day – poslední pátek v listopadu) od roku 1992
25. 11. Mezinárodní den proti násilí na ženách (International Day for the Elimination of Violence against Women) – výročí zavraždění tří dominikánských sester – bojovnic za práva žen, od roku 2000 (OSN)
29. 11. Mezinárodní den solidarity s lidem Palestiny (International Day of Solidarity with the Palestinian People) – výročí rozhodnutí Valného shromáždění OSN roku 1947 o založení židovského a arabského státu v Palestině, slaví se od roku 1978

PROSINEC

1. 12. Světový den boje proti AIDS (World AIDS Day) – vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací v roce 1988
2. 12. Mezinárodní den boje za zrušení otroctví (International Day for the Abolition of Slavery) – připomíná se od roku 1984 (OSN)
2. 12. Světový den počítačové gramotnosti (World Computer Literacy Day) – od roku 2001
3. 12. Mezinárodní den zdravotně postižených (International Day of Persons with Disabilities) – od roku 1993 (OSN)
5. 12. Mezinárodní den dobrovolníků (International Volunteer Day) – připomíná se od roku 1986 z rozhodnutí OSN na počest těch, kteří dobrovolně pomáhají trpícím
7. 12. Mezinárodní den civilního letectva (International Civil Aviation Day) – od roku 1996 (OSN)

- 10. 12. Den lidských práv (Human Rights Day) – výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948, slaví se od roku 1950
- 11. 12. Světový den dětství – výročí založení UNICEF v roce 1946
- 11. 12. Mezinárodní den hor (International Mountain Day) – vyhlásila OSN od roku 2003
- 18. 12. Mezinárodní den migrantů (International Migrants Day) – od roku 2000 (OSN)
- 20. 12. Mezinárodní den lidské solidarity (International Human Solidarity Day) – vyhlásila OSN od roku 2005

OČEKÁVANÉ UDÁLOSTI

Francie se ujme Předsednictví EU

Evropskými hlavními městy kultury v roce 2022 budou: litevský Kaunas, lucemburský Esch-sur-Alzette a srbský Novi Sad

4.–20. 2. – XXIV. zimní olympijské hry v čínském Pekingu.

1. července – Česká republika se ujme Předsednictví EU

říjen – volby do Senátu Parlamentu České republiky a volby do zastupitelstev obcí v České republice.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

3. 2. 1962 – uveden do provozu 1. ropovod přivádějící ropu do ČSSR ze SSSR

20. 2. 1982 – do Prahy vráceno 18,4 tun zlata ukradeného za 2. světové války Němci

květen 872 porážka vojenské výpravy východofranské říše na Moravě

5. 3. 1222 – uzavření diplomatického jednání mezi pražským biskupem Ondřejem a českým králem Přemyslem Otakarem I., církvi vydáno tzv. Velké privilegium

15. 3. 1622 – Krnovsko uděleno v léno Karlu I. z Lichtenštejnu

21. 4. 1972 – čs. hokejisté na MS v Praze získali po 23 letech titul mistrů světa a zlaté medaile

23. 5. 1372 polský a uherský král Ludvík I. z Anjou se zřekl práv ke Slezsku, Karel IV. se naopak zřekl polské a uherské koruny, byl to jeden z důsledků konfliktu mezi Karlem IV. a braniborským markrabětem Otou, po němž se stalo Braniborsko součástí České koruny

27. 5. 1942 – atentát na Reinharda Heydricha

10. 6. 1942 – vypálení obce Lidice

17. 6. 1962 – čs. fotbalisté získali stříbrné medaile na MS ve fotbale

18. 6. 1942 – obklíčení čs. parašutistů v pravoslavném kostele Cyrila a Metoděje, kde se ukrývali

24. 6. 1942 – vypálení obce Ležáky

23. 7. 1992 – ODS a HZDS se dohodly na rozdělení a zániku ČSFR

19. 6. – 3. 8. 1952 Olympijské hry v Helsinkách, triumfoval zejména Emil Zátopek

9. 9. 1992 – federální vláda schválila zákon o zániku ČSFR

31. 8. 1922 – podepsána spojenecká smlouva mezi ČSR, Rumunskem a Jugoslávií

13. 9. 1422 – potvrzení privilegií Krnovu seniorem přemyslovského rodu, vévodou Janem II.

Opavským a Ratibořským poté, co v létě 1422 získal své rodové dědictví zpět od krále Zikmunda Lucemburského

28. 9. 1322 – bitva u Mühldorfu, německý král Ludvík Bavor za značné pomoci českého vojska pod vedením Jana Lucemburského zvítězil, za odměnu trvalý zisk Chebska českým státem
24. 10. 1622 definitivní kapitulace kladské posádky, definitivní konec českého stavovského povstání
3. 11. 1622 – ukončení zasedání moravského tribunálu soudícího moravské účastníky českého stavovského povstání,
- 1722 – státem převzato poštovníctví, zavedena veřejná poštovní doprava
- 1772 – první dělení Polska, Rakousko získalo Halič
- 1872 – železnice dospěla do Krnova